

3.12.1985

Klubi —
ennen
ja nyt

Kymin virkamiesklubi järjesti äskettäin 75:n kerran vuosijuhlansa. Klubin menneisyyttä ja nykyisyyttä valotetaan keskiaukeamalla.

Miksi
työtä
tarjotaan?

Hallintojohtaja Lasse Mäkelä palauttaa mieleen Kymin henkilöstöpolitiikan periaatteet sivulla 2. Syynä puheenvuoroon ovat Hallan sahaustoiminnan lopettamisesitykseen liittyvät järjestelyt työllisyyden turvaamiseksi osalle Hallan henkilökuntaa.

Ydin-
sähkön
merkitys

Ydinvoimalla tuotetaan lähes neljännes Kymin tarvitsemasta sähköenergiasta. Ydinvoimalan jätehuollosta tietoa sivulla 6.

Kymi-Strömberg Oy:n hallitus esittää Oy Kaukas Ab:n fuusioimista

Kymi-Strömberg Oy on yhteisymmärryksessä Oy Kaukas Ab:n määräysvallan omistavien osakkeenomistajien kanssa hankkinut omistukseensa n. 45 % Oy Kaukas Ab:n osakkeista. Kymi-Strömberg Oy:n hallitus esittää Oy Kaukas Ab:n sulauttamista Kymi-Strömbergiin.

Yhtiöiden sulauttaminen esitetään toteutettavaksi siten, että jokaiselle Oy Kaukas Ab:n osakkeelle annetaan kahta, nimellisarvol-

taan 100 mk määräistä A-osaketta kohti yhdeksän, yhtä B-osaketta kohti kolme ja neljää C-osaketta kohti yksitoista Kymi-Strömberg Oy:n osaketta, kukin nimellisarvoltaan 50 mk.

Kymi-Strömberg Oy:n ja Oy Kaukas Ab:n ylimääräiset yhtiökokoukset kutsutaan koolle 7. tammikuuta 1986 käsittelemään fuusioehdotusta.

Fuusio toteutuessa Kymi-Strömbergin metsäteol-

isuus ja Oy Kaukas Ab:n tuotanto yhdistettynä merkitsee voimakkaan ja pitkälle integroidun metsäteollisuusyksikön syntymistä maamme. Yhtiöiden metsäteollisuustuotannot täydentävät toisiaan ja ne omistavat yhdessä Saksan liittotasavallassa Nordland Papier GmbH:n. Yhtiöiden metsäteollisuuden päätuotteiden yhteenlaskettu kapasiteetti on 1,5 milj. tonnia paperia ja kartonkia sekä 660 00 tonnia sellua. Sulautumisen jäl-

keen konsernin liikevaihto nousee noin 9 miljardiin markkaan.

Fuusio antaa mahdollisuuden menestyä kiristyvässä kansainvälisessä kilpailussa paremmin kuin yhtiöillä erikseen toimien olisi. Sulautumisen avulla voidaan myös jo olemassa olevia markkinointikanavia käyttää aikaisempaa paremmin hyväksi. Fuusio edistää lisäksi Strömberg-ryhmän tuotekehitys-, markkinointi- ja toimitusmahdollisuuksia se-

kä kotimaassa että kansainvälisillä markkinoilla.

Sulautumisen jälkeen Oy Kaukas Ab:n henkilöstö jatkaa tehtävissään vastaanottavan yhtiön palveluksessa ns. vanhoina työntekijöinä. Sulautuminen sinänsä ei vaikuta kummankaan yhtiön nykyisten työpaikkojen määrään. Voimakkaan yhtiön kansainvälinen kilpailukyky antaa hyvät mahdollisuudet jatkaa pitkäjänteistä ja rakentavaa henkilöstöpolitiikkaa.

Uuden peroksiditehtaan suunnittelu on käynnistynyt

Oy Finnish Peroxides Ab:n uuden peroksiditehtaan suunnittelu on aloitettu. Suunnittelutyöstä on tehty sopimus Projektinsinöörit Oy:n kanssa.

Peroksidituotannon lisäksi on tarkoitus toteuttaa Voikkaalla alueella, jossa peroksidia on valmistettu vuodesta 1972 lähtien. Uudesta tehtaasta tulee kuitenkin toiminnallisesti vanhasta osasta riippumaton yksikkö. Uuden tehtaan tuotantokapasiteetti on 15 000 tonnia vuodessa ja tehtaan on tarkoitus käynnistyä vuonna 1987.

Uuden tehtaan tarvitse-

man vedyn raaka-aineena tullaan käyttämään maakaasua, jonka krakkaaminen tapahtuu höyryn avulla. Nykyinen tehdas saa tarvitsemansa vedyn klooritehtaalta.

Uuden tehtaan kustannusarvio on yli 120 miljoonaa markkaa.

Oy Finnish Peroxides Ab:n peroksiditehtaan edellinen laajennus otettiin käyttöön kuluvan vuoden heinäkuussa. Tällöin tehtaan vuosittainen tuotantokapasiteetti nousi 16 000 tonniin.

Tehtaan rakentamispäätös on seurausta peroksidin kysynnän jatkuvasta kasvusta.

PK 11:n uusintaprojektin yhteydessä rakennetaan uutta tehdastilaa 4 700 neliometriä. Uusittu paperikone käynnistyy maaliskuun alkupuolella 1986.

Voikkaan paperitehtaan PK 11:llä harjannostajaiset

Kuusankoskella vietettiin 22.11. harjannostajaisia uudistettavalla Voikkaan paperitehtaan PK 11:llä. Sanoma- ja MF-aikakauslehtipaperiyritykseen kuuluvan paperikoneen uusintaprojektin rakennustyöt käynnistyivät kuluvan vuoden helmikuussa.

Tällä hetkellä on rakennustyöstä siirrytty asentamiseen hiokkeen lajittelussa ja jauhatuksessa. Myös jauhinten, painesihien ja pumppujen asennukset ovat alkaneet.

PK 11:n uusintaprojektin yhteydessä rakennetaan uutta tehdastilaa 4 700 neliometriä, tilavuudeltaan noin 40 000 kuutiometriä. Varsinaisen tehdassuunnittelun

on suorittanut Teollisuussuunnittelu Oy Kouvolasta kiinteässä yhteistyössä Kymi-ryhmän teknisen osaston, Voikkaan paperitehtaan teknisen johdon ja tukiryhmien kanssa.

Urakoitsijoina ovat olleet Rakennusliike T. Potinkara Oy, Perusyhtymä Oy, Kymenlaakson Rakennus M. Vehkala ja kumpp. sekä Rakennustoimisto Espo ja kumpp.

PK 11:n laitetoimittajista merkittävin on Valmet Oy, joka toimittaa Sym-Flo-perälaitikon sekä viiraosan, puristinosan ja kuivausosan muutokset, väli- ja konekalanterit, poperullaajan, päällystysasemien rungot ja telastot, lämmön talteenotto-

ja ilmalaitteet paperikoneelle sekä koko projektin instrumentoinnin.

Paperikoneen sähkökäytön sekä koko projektin sähkölaitteet ja säätö- sekä käsiventtiilit toimittaa Strömberg-ryhmä.

Varsinainen seisokissa tapahtuva paperikoneen muutokset ajoittuu tammi-helmikuulle 1986. Uudistettuna PK 11 käynnistyy vuoden 1986 maaliskuun alkupuolella.

Uudistetun koneen vuosittainen tuotantokapasiteetti on 120 000 tonnia. Investointien kokonaiskustannukset ovat 220 milj. markkaa.

Harjannostajaisien aikaan PK 11:n uudistustyöt työllistivät 230 henkilöä.

Kultaa Kymin julisteelle

Kymin tuottama luontojuliste 'Pakettipeltö' on voittanut Englannissa järjestetyssä kansainvälisessä matkailualan julistekilpailussa kultamitalin.

Kilpailu järjestettiin Lontoossa pidettyjen kansainvälisten matkailumessujen yhteydessä. Julisteen ilmoitettiin kilpailuun Matkailun edistämiskeskus, joka on jo usean vuoden ajan käyttänyt palkittua julistetta sekä muita samaan sarjaan kuu-

FINLAND

Jatkuu sivulla 8

Tänään vannotaan palvelu- ja tietoyhteiskunnan nimeen. Sinnehan se kehitys kehittyikin, mutta vain sillä edellytyksellä, että pohjalla on riittävän voimakas, elinvoimainen ja kilpailukykyinen tehdasteollisuus. Anna sen hävitä, niin sinulla ei ole enää muutakaan hävittävää.

Kiertokulku on varsin yksinkertainen. Kun perinteinen tehdasteollisuus romahtaa, romahtavat samalla tiet, sillat, viemärit, rakennukset jne. Ilman infrastruktuuria ei taas tuoteta eikä palvelua ketään. Tietokin on jälkiviisautta ja tuotanto esiteollista.

Teollinen kulttuuri

Maassa, missä tehdasteollisuus on surunlapsi, riittää surua jakaa laajemmaltikin. Tämä juolahti mieleen katsellessa televisiosta katumellakoita Liverpoolissa ja kuvia haamukaupungeista, joissa ennen oli kukoistava teollisuus.

On ironista, että esimerkki tulee Englannista, jossa teollisuus syntyi, mutta jota he eivät ole kyenneet riittävästi uudistamaan ja

kehittämään ajan vaatimusten mukaan.

Vielä vuosisadan vaihteessa Englanti oli Euroopan yritteliäimpiä maita ja 1950-luvullakin Euroopan rikkaimpia. Katsoessani kansantuote/capita -mittaria nyt hämmästyin itsekin. Näin laskettuna oli mm. Suomi vuonna 1983 jo kirkkaasti Englantia rikkaampi.

Kulttuuria se on teollisenkin kulttuuri. Tähän

johtopäätökseen ovat tulleet monet tutkijat Englannin teollisuuden ja kansantalouden tämän päivän näivettymisilmiötä pohtiessaan. Heidän mukaansa maailman ensimmäinen teollisuusmaa ei henkisesti koskaan teollistunut. Johtavat luokat ihannoivat kauppaa ja teollisuutta enemmän elämää maalaisherrasmiehenä hevosurheiluihminen ja ketunmetsästyksineen. Virkamiehiltä puuttui kokemus todellisesta elämästä ja teollisuuden ongelmista. Pankit ostivat mieluummin kiinteistöjä ja tekivät rahaa sillä, kuin myönsivät pitkäaikaisia lainoja teollisuudelle

realistisella korolla. Yliopistot tuottivat mieluummin herrasmiehiä kuin tarpeeksi insinöörejä ja kilpailukykyyn vihkiytyneitä teknologeja.

Näin ollen Englanti ikään kuin hyppäsi yhden kehitysvaiheen yli esiteollisesta yhteiskunnasta suoraan palveluyhteiskuntaan ja jäljet näkyvät.

Kaikkia teollistuneissa maissa tehdasteollisuuden suhteellinen osuus on supistumassa, vaikka tuotanto määrällisesti onkin kasvanut. Englannissa putoaminen on ollut määrällistäkin. Vuodesta 1974 vuoteen 1984 kansantuote kasvoi

siellä yhteensä noin 12 prosenttia. Runsas 10 prosenttiyksikköä tästä perustui palveluihin. Tehdasteollisuus ja rakentaminen vetivät miinuksella.

Suuret öljylöydöt toivat onnenpotkun ja kevensivät hieman elämänmuotoa. Katoavaista voi olla mustankin kullann hurma.

Posari

Hallintojohtaja Lasse Mäkelä Hallan tilanteesta:

Yhtiöläisten työllisyys pyritään turvaamaan

Kymi-Strömberg Oy:n henkilöstöpolitiikan mukaisesti joudutaan tappiollisen Hallan sahan lopettamisesityksen yhteydessä yhtenä keskeisenä asiana pohtimaan, mitä mahdollisuuksia on turvata joko sahan koko vakituisen henkilöstön työllisyys tai vaihtoehtoisesti tarjota työpaikka osalle Hallan väkeä.

Sekä yhtiön että hallalaisten kannalta on valitettavaa, ettei Kymillä ole sahan sijaintipaikkakunnalla Kotkassa muuta tuotannollista toimintaa, joka mahdollistaisi työllisyyden turvaamisen. Yhtiö kuitenkin toivoo, että tästä huolimatta mahdollisimman monet hallalaiset voisivat löytää työpaikan kotipaikkakunnaltaan tai sen naapurikunnista.

Koska loppukesän ja syksyn kuluessa alkoi näyttää ilmeiseltä, ettei uutta sahaa tulla ainakaan lähivuosina rakentamaan Kuusankoskelle eikä Hallan sahan uusimille ollut taloudellisia perusteita, käynnistettiin Kuusankoskella toimenpiteet hallalaisten työllisyyden ainakin osittaiseksi turvaamiseksi.

Vakiintuneen käytännön mukaisesti yhtiö täyttää avautuneet työpaikat pääasiallisesti omasta ammattikoulusta tulevilla työntekijöillä. Poikkeuksellisisa ti-

"Kymi-ryhmä pyrkii hoitamaan Hallan sahan lopettamiseen liittyvät henkilöstöasiat siten, ettei niillä ole sanottavaa kielteistä vaikutusta työllisyyteen", toteaa Lasse Mäkelä.

lanteissa, kuten tehtaan tai koneiden toiminnan lopettamisten yhteydessä on käytetty eläkejärjestelyjä sekä palkkaamalla henkilöitä määrääkseen työsuhteeseen. Tämä käytäntö ja periaatteet ovat hyvin sekä Kymmin vakinaisen henkilökunnan että tilapäiseen työsuhteeseen otettujen tiedossa.

Tällä hetkellä ei Hallasta Kuusankoskelle mahdollisesti siirtyvien henkilöiden määrä ole vielä tiedossa. Kymi-Strömberg Oy:llä on vain rajalliset edellytykset asioiden tyydyttävään hoitoon, mutta yhtiön käsityksen mukaan hallalaisten siirtyminen Kuusankoskelle ei välttämättä vaikuta kieltei-

sesti Kuusankosken työllisyyteen.

Perusteluna tähän on mm. se, että Kymien Kuusankosken tehtäillä on jatkuvasti ollut työttömyyseläkkeelle pyrkijöitä runsaammin kuin on ollut mahdollista irtisanoa. Hallalaisten osittainen sijoittaminen Kuusankoskelle muuttaisi tässä suhteessa tilannetta.

Eläkkeelle siirtymisiä helpottaa myös ensi vuoden alusta voimaan astuva uusi eläkeuoto, jota selostetaan tässä lehdessä toisaalla. Sekä työttömyyseläkkeestä että kyseisestä yksilöllisestä varhaiseläkkeestä ja eläkeasioista yleensä kannattaa ottaa yhteyttä eläkeosastoon, Valtakatu 21.

Kuusankosken työllisyyden puolestaan vaikuttaa myönteisesti pakkaustarvikkeita valmistavan yksikön siirtyminen Hallasta Kuusanniemeen.

Kymi-ryhmä pyrkii hoitamaan Hallan sahan lopettamiseen liittyvät henkilöstöasiat rauhallisesti ja siten, ettei niillä ole sanottavaa kielteistä vaikutusta työllisyyteen. Samoin kuin nyt pyrimme turvaamaan hallalaisten työllisyyden kannamme tulevaisuudessa huolta myös Kuusankoskella työskentelevistä yhtiöläisistä.

Yksilölliselle varhaiseläkkeelle v. 1986

Henkilö voi "kuluha loppuun" joko raskaassa fyysisessä työssä tai ammatissa, jota sinänsä ei pidetä erityisen rasittavana. On havaittu että ruumiillisen tai henkisen työn rasittavuus on hyvin yksilöllistä: toinen säilyy terveenä raskaassakin ammatissa vanhuuseläkeikänsä asti, toiselle kevyenäkin pidetty työ saattaa käydä kohtuuttoman vaikeaksi.

Uusi eläkeuoto

Vuoden 1986 alusta voidaan 55 vuotta täyttäneen työntekijän henkilökohtainen tilanne ottaa työkyvyttömyyseläkettä myönnettäessä huomioon entistä laaja-alaisemmin. Eräissä tapauksissa voidaan tällaisille henkilöille myöntää "yksilöllinen varhaiseläke" lievemmin edellytyksin kuin tavanomainen työkyvyttömyyseläke. Yksilöllinen varhaiseläke on tavallaan väliinpuotoajien eläke. Sen avulla pyritään poistamaan nykyisen työkyvyttömyyseläkkeen epäkohtia.

Myöntämisen edellytykset

- Ikä 55—64 vuotta.
- Työkyvyn alentuminen

niin, ettei työntekijän tai yrittäjän kohtuudella voida edellyttää enää jatkavan ansiotyötä. Tätä arvioitaessa vaaditaan, että hakijalla on jokin työkykyä alentava sairaus. Myös ikääntymiseen liittyvät erilaiset tekijät otetaan huomioon. Niin ikään edellytetään, että asianomainen on toiminut pitkään ammatissaan — yleisesti ottaen koko aikuisikänsä. Päätökseen vaikuttavat keskeisesti vielä työstä aiheutunut rasittuneisuus ja kuluneisuus sekä työolosuhteet.

- Työnteko on lopetettava tai sitä on vähennettävä niin että ansiotulot eivät ylitä 690 markkaa kuukaudessa.

- Työnteon lopettamisesta ei saa olla kulunut yli yhtä vuotta. Tätä aikaa pidetään aika, jolta työntekijä on saanut ansioon suhteutettua työttömyyspäivärahaa (entinen työttömyyskassa-avustus).

Työntekijän on täytettävä kaikki edellä mainitut edellytykset saadakseen yksilöllisen varhaiseläkkeen. Myös osaeläkkeellä jo oleva henkilö voi hakemuksesta siirtyä yksilölliselle varhaiseläkkeelle, jos täyttää mainitut edellytykset.

Työsuojeluvastuutietoa Kymmin linjajohdolle

Kymi-ryhmän organisaation työsuojeluvastuuseelvitys vuodelta 1980 on tarkistettu kirjallisesti ajan tasalle johtajistossa kesäkuussa. Samalla on annettu kyseistä asiaa ja sen ajan tasalla pitämistä koskeva Kymmin ohje 26-1 "Työsuojeluvastuu ja työsuojelumääräykset".

Koskelassa järjestettiin 11.11. kaksi koulutustilaisuutta, jotka liittyivät uusittuun työsuojeluvastuutaso selvitykseen sekä toimintoihin poikkeustapauksissa (vakavat tapaturmat ja vastaavat "vähältä-piti"-tapaukset). Tilaisuuksiin osallistui yhteensä 50 kutsuttua tuo-

tantopäällikkö- ja kunnossapitopäällikkötason henkilöä esimiehineen.

Vuonna 1980 järjestettiin vastaavia tilaisuuksia yhtiön eri työpaikoilla koko esimieskunnalle. Tällöin osallistujia oli kaikkiaan 500 henkilöä. Nyt järjestetyt tilaisuudet on suunnattu esi-

miesjohdolle, jotta todella taattaisiin asian hallitsemisen ja vastuunjako eri organisaatiotasoina työpaikan koko riskienhallintakentällä.

Kymi-ryhmän johtajiston päätöksen mukaisesti pidetty tilaisuudet veti johtava työsuojelupäällikkö Teuvo Karhu.

Linjajohdon työsuojeluvastuuta koskeviin tiedotustilaisuuksiin Koskelassa osallistui yhteensä 50 henkilöä.

Lyhytviipymä- päällystyksellä lisänopeutta

Voikkaan paperitehtaalla vietettiin 22. marraskuuta PK 11:n uusinnan harjannostajaisia. Samanaikaisesti kun tehtaalla vasta rakennetaan perustuksia ja tiloja niille laitteille, joita uudentyyppisen paperilajin valmistus edellyttää, on uuden tuotteen markkinointi maailmalla jo täydessä käynnissä.

Uutiskymi on jo aiemmin kuluvaan vuonna kertonut, että uudistettavalla PK 11:llä tullaan valmistamaan offset-painatuksen soveltuvaa, pigmentoitua paperia. Tuotenimeksi uudelle paperilajille on valittu Kymtech.

Uuden painopaperin erikoisominaisuuksia ovat korkea vaaleus ja sileys, yhdistettynä sopivaan jäykkyyteen. Paperi soveltuu vaativienkin väripainotoiden materiaaliksi, mutta on mattapintansa vuoksi miellyttävä lukijan kannalta.

Tuotenimen yhteydessä esiintyy uusi paperinvalmistuksen tekniikkaan liittyvä lyhenne, SDTA. Lyhenne tulee sanoista Short Dwell Time Application = lyhytviipymäpäällystys.

SDTA on uusi tapa päällystää paperia. Se on käytössä vain muutamalla paperitehtaalla maassamme ja koko Euroopassa.

Normaalisti paperin päällystäminen tapahtuu ns. telapäälystinmenetelmällä, jossa telan avulla nostetaan pasta paperin kanssa kosketukseen.

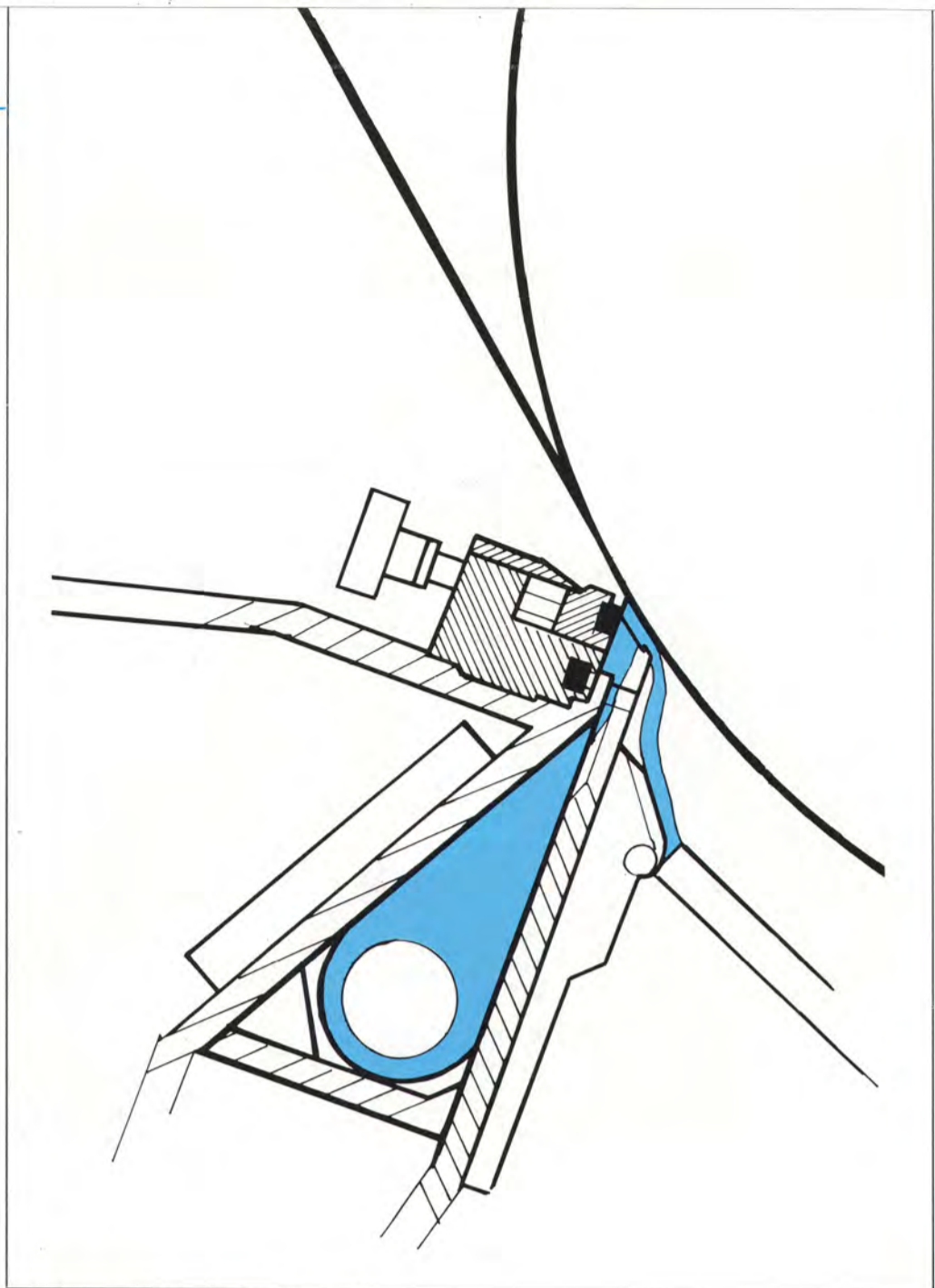
Telapäälystyksessä paperi on pastan kanssa kosketuksissa noin 250 mm:n matkalla, ennen kuin ylimääräinen pasta pyyhitään terän avulla pois. SDTA-menetelmässä paperi ja pasta ovat kosketuksissa vain kymmenesosan kyseisestä matkasta. Uudella menetelmällä pigmentti puriste-

taan paperin pintaan erityisen suuttimen lävitse.

SDTA-menetelmän etuna on se, ettei paperi kastu merkittävästi päällystyksen yhteydessä. Tästä on seurauksena ajettavuuden paraneminen ja katkojen väheneminen. Päällystystapa mahdollistaa myös entistä pienemmät päällystemäärät paperin kummallekin puolelle. SDTA:lla päällystemäärä voi vaihdella 3:sta 10:een grammaan neliometriä kohden, telapäälystyksessä vastaavat luvut ovat 5:stä 15 grammaan.

Jotta pasta leviäisi kauttaaltaan tasaisesti paperin pintaan, synnytetään päällystyslaitteessa ylipaine siihen kohtaan, joka on kosketuksissa paperin kanssa.

Voikkaalla uskotaan, että ratakatkojen yhteydessä päällystyslaitteisto ei liikaannu SDTA-menetelmää käytet-

Lyhytviipymäpäällystyksen periaate.

täessä yhtä paljon kuin telapäälystyksessä. Koska paperi ei kostu paljoa, voi päällysteen kuivattaminen ta-

pahtua energian käytön kannalta edullisesti.

Paperin molemmat puolet päällystetään erikseen ja

kuivatus tapahtuu ensiksi sähköinfroilla, sitten leijukuivaimilla ja loppukuivatus kuivaussylinterien avulla.

Peter Stackelberg:

Tuotekehitys osa projektia

Vietämme tänään PK 11-uudistusprojektin harjannostajaisjuhlaa aikana, jolloin osa Suomen metsäteollisuudesta kamppailee olemassaolostaan. Tästä vaikeasta tilanteesta ovat osoituksena myös ne toimenpiteet, joihin Kymi-ryhmässä on ollut pakko ryhtyä oman saha-teollisuutemme tappiollisen kehityksen katkaisemiseksi.

On selvästi nähtävissä, että metsäteollisuus ei voi ylläpitää alan työllisyyttä ilman uusia tuoteratkaisuja. Vain tutkimukseen ja tuotekehitykseen panostamalla voidaan henkilöstöä työllistää siinä määrin, että metsäteollisuuspaikkakunnilla voi terve kehitys jatkua.

Siksi onkin hyvä palauttaa mieleen, että kun Kymi-Strömberg Oy:n hallitus vuosi sitten teki päätöksen tästä yhtiön lähivuosien mittavimmasta investoinnista, mainittiin hankkeen perusteluiksi paitsi jalostusasteen nostaminen myös kilpailukykyämme ja tuottavuutemme parantaminen. On myös syytä tähdentää, että laajojen rakennus- ja asennustöiden lisäksi oleellinen osa PK 11-projektia on nimenomaan uuden tuotteen kehittäminen.

Uskoa paperiteollisuutemme tulevaisuuteen antaa mielestäni se seikka, että PK 11-projekti on osa Kym-

paperiteollisuuden kehittämisstrategiaa. Aikaisempina vaiheina tässä muutosprosessissa mainittakoon mm. hienopaperiryhmän toimintaedellytysten voimakas kehittäminen.

PK 11-projektin merkitystä lisää se, että sen mukana kokonaan uusien tuotteiden osuus yhtiön tuoteliikossa kohoaa merkittäväksi.

Voimme olla tyytyväisiä siihen, että meillä on kehitystehtäviämme käytännössä toteuttamassa kokenutta teknistä henkilökuntaa, joka toteutti edellisen suurprojektin, PK 8:n.

Hankkeiden ajallisen läheisyyden vuoksi voimme täällä Voikkaalla käyttää hyväksi edellisestä projektista saatuja kokemuksia. Aivan ilmeinen etu on myös se, että voimme projektin vetämisessä käyttää hyväksi omaa henkilökuntaa, joka tuntee Voikkaan alueen paikoitellen hankalatkin rakennus- ja asennuskohteet.

On myös edullista, että voimme toteuttaa kehitysstrategiaamme keskittyen täysipainoisesti yhteen isoon projektiin kerrallaan.

Toivon, että kun olemme käynnistäneet uudistetun PK 11:n, voimme kertoa, mihin tehtävään projektiväkemme seuraavaksi tarttuu.

Harjannostajaispuheiden lyhennelmät: Reijo Virta
Kuvat: Tuomo Pitkänen
Piirros: Terttu Vuorio

Pekka Holm: Voikkaa pysyy kehityksen mukana

Voimme todeta yhteisen hankkeemme päässeen vauhtiin, etenevän aikataulussa, mutta tarjoavan edelleenkin runsaasti haasteita toteuttajilleen. Laitetoimittajien urakkahan Voikkaalla on vasta alussa ja me paperitehtaalaiset astumme todenteollisemmin vasta, kun rakentajat ja asentajat ovat tehtävänsä tehneet. Projekti on ohi vasta silloin, kun käytössämme on uusi, hieno Kymtech-paperi.

Projektissa rakennustöistä vastaaville tahoille voimme jo tässä vaiheessa esittää lämpimät kiitokset monasti vaikeissa olosuhteissa tehdystä työstä. Tapahtuihan osa rakentamisesta käyvän paperikoneen alla ja vanhoissa, paikoitellen ahtaissa tehdastiloissa.

Tällä hetkellä on rakennustöistä päästy siirtymään asennustöihin jo hiokkeen lajittelussa ja jauhatuksessa. Samoin ovat alkaneet jau-

Peter Stackelberg

Pekka Holm

Risto Kärkkäinen

hinten, painesihtien sekä pumppujen asennukset.

PK 11-projekti Voikkaalla on ollut sikäli poikkeuksellinen, että sen toteuttamisessa ovat suunnittelu- ja vaiheesta lähtien olleet mukana henkilöstön edustajista muodostetut tukiryhmät. Tukiryhmät perustettiin sekä määrän että kuivan pään projekteihin, pituusleikkuriin, hiomon, massan vastaanoton ja pastakeittien projekteihin. Tukiryhmät ovatkin tuoneet esille ajatuksiaan niin aikataulun, rakennus- kuin asennustöidenkin sekä laitehankintojen osalta.

Jo nyt voin antaa näille tukiryhmille kiitettävän arvostuksen työstään. Huomaamatta ei ole voinut myöskään jäädä se uudistamisen halu, joka koko Voikkaan tehtaalla on tällä hetkellä nähtävissä.

Kun PK 11:llä siirrytään sanomalehtipaperin valmistuksesta paperin pigmenttipäällystämiseen, muuttuu samalla koko voikkaalainen paperintekokulttuuri.

Tämä edellyttää laajaa koulutusta. Organisoimaamme koulutukseen osallistuu kaikkiaan noin 250 voikkaalaista kaikista henkilöstöryhmistä; insinööreistä apumiehiin.

Risto Kärkkäinen: Säilyminen suurten joukossa mahdollistuu

Harjakorkeutensa saavuttanut PK 11:n uudistusprojekti on poikkeuksellinen monessa mielessä. Se sisältää paljon normaalia rakennuksesta poikkeavia säiliöitä ja lieriöitä ja vasta nyt alkaa varsinainen rakentaminen täyttämällä valmiina olevien rakennusten sisäpuoli koneilla ja laitteistoilla.

Poikkeuksellista on myös se, että projekti ja sen onnistuminen on niin tärkeä koko Voikkaalle ja sen kehitykselle.

Voikkaan tehdas on nyt vedenjakajalla tai veitsen terällä: joko säilyä ja edelleen kehittyä isona paperitehtaan tai kutistua pienten paperitehtaitten joukkoon näköalattomana tehtaana.

Nyt rakenteilla oleva PK 11 mahdollistaa omalta osaltaan säilymisen suurten joukossa. Kehityssuunta on

henkilöstönkin mielestä oikea. Projekti edesauttaa koko kaupunginosan kehittymistä ja turvaa näillä näkymin työllisyyden säilymistä hyvänä Voikkaan tehtaalla. Voikkaa on tämän projektin avulla kääntymässä uuteen vahvaan nousuun.

Ammattiosasto on alusta alkaen ollut mukana esittämässä samansuuntaisia ajatuksia tehtaalla kehittämiseksi kuin mikä nyt on toteutumassa. Olemme tyytyväisiä, että koneelle tulee jopa koko Euroopassa uutta tekniikkaa. Siinä on omat riskinsä, mutta se on myös henkilöstölle innostava haaste. Tässä yrityksessä on onnistuttava.

Rakentajat ovat olleet osaltaan mukana tässä kaikille voikkaalaisille tärkeässä kehitystyössä ja aikataulullisesti sitä edesauttaneet. Kiitos siitä.

Ammattiosaston ja koko henkilöstön puolesta haluan kiittää kaikkia projektin suunnittelussa mukana olleita sekä eri tuki- ja projektiryhmissä työskennelleitä hyvästä työstä.

Kiitos kuuluu myös yhtiölle ja sen johdolle ennakkoluulottomuudesta ja yhteistoiminnasta tämän projektin puitteissa.

Tekninen johtaja Lennart Gräsbeck Voikkaan klubin oleskelutiloissa.

Klubitoiminta on muuttunut

"Sotavuosien jälkeen ihmisillä oli tarve olla yhdessä. Oli myös elintarvikepula, joka ei klubilla näkynyt yhtä selvästi kuin muualla. Liikenneyhteydet jopa Kouvolaan olivat heikot, sinne ei lähdetty juhlimaan ja matka Helsinkiin kesti viisi tuntia. Ei ollut autoja ja kesämökkejä, puhumattakaan televisioista ja muusta ajanvietteestä."

Siinä muutamia syitä, miksi Kymin virkamieskerho vielä 1950-luvulla oli suosittu ja eräänlainen seuraelämän keskus Kuusankosken tehtaiden virkailijoiden parissa. Syiden summaajana on Kymi-ryhmän tekninen johtaja Lennart Gräsbeck, joka ensimmäisen kerran vieraili "vanhalla klubilla" harjoittelijana vuonna 1951.

Ensikosketus klubiin ei kuitenkaan luvannut liikoa. "Kun juna toukokuun viimeisenä päivänä pysähtyi klubin eteen, teki vanha rakennus itse asiassa masentavan vaikutuksen tummine seinäpaneelieineen ja huonekaluineen. Vaikutelma kyllä muuttui, kun tutustui ihmisiin. He siitä viihtyisän tekivät — tilat sinänsä olivat puutteelliset", muistelee Gräsbeck.

Osa virkamiehistä tapasi toisensa klubilla jo ennen töiden alkua, sillä lounaan, päivällisen ja iltapalan lisäksi klubilla tarjottiin myös aamuateriaa.

Yhtiön korkein johto vieraili usein klubilla. Perheet, aviopuoliset ja lapset oppivat tuntemaan toisensa siellä — nykyään klubilaiset tapaavat toisiaan klubirakennuksessa, Koskelassa, lähes ainoastaan työaikana.

1950-luvun alussa auto ei kuulunut perheen elämään, eikä esimerkiksi kesämökki kutsunut viikonloppuisin. Kesäpaikan käytön esteenä oli myös se, että

työaika päättyi lauantaisin kello 14.00.

Keskeisiksi kokoontumispaikoiksi muodostuivat tällöin talvisin ja syksyisin Kymintehtaan ja Voikkaan klubit ja kesäisin myös tenniskenttä.

Puolitoistatuntinen ruokatauko antoi toisaalta mahdollisuuden pelata vaikka biljardia myös keskipäivällä. Bridgetaitoja kokeiltiin vähintään kerran viikossa, kuten myös pienemmässä piirissä herrojen skruuvia.

Yhteiset juhlat

Kolmisenkymmentä vuotta sitten juhlittiin yhdessä nykyistä enemmän. "Sikke Sundroos, Harry Willman ja Krister Brommels kirjoittivat sketsejä. Klubille asennettiin näyttämö, jolla klubin jäsenet itse esiintyivät. Näyttelijöistä tulevat mieleeni ainakin Brommels, Brotherus, Hixén, Nordblad ja Ethel Berg, taisinpa itsekin olla silloin tällöin mukana."

Vuosittain oli paljon yhteisiä tilaisuuksia: tennisjuhlia, ruotsalaisen koulun kannatusyhdistyksen järjestämät joulujuhlia, englannin kielen kerhon juhlia, rouvien ompeluseuran basaari, naamiaiset, loppiaistanssit, rapujuhlia, näytelmäillat ja kaiken kruununa vuosijuhla. Laskiaisjuhlimiseen liittyivät tossutanssit. Pikkujoulujuhla oli ensiksi tarkoitettu yksinäisille, mutta muuttui sitten perheellisten suosituksi tilaisuudeksi.

"Myös yhteislaulua harastettiin. Parhaiten minulle ovat jääne mieleen Totti Söderström, Hikke, Brommels, Nylle ja Lund. Joskus laulettiin kvartettina, joskus laulajia oli enemmänkin. Myös Henny ja Gunnar Takolander viihdyttivät meitä jo vanhalla klubilla."

Varaa tarjota

"Uskoisin, että yhtiön subventoima halpa ruoka oli yksi syy siihen, että klubilla istuttiin nykyistä enemmän. Oli nuorille pareillekin mahdollista pyytää ystäviä istumaan iltaa ja syömään kerholle — nykyään se ei ole rahallisesti yhtä edullista."

"Toisaalta tuolloin oli kaupungissa asuntopula, mutta täällä virkailijoille voitiin järjestää vapaa asunto. Tämä merkitsi sitä, että oli varaa ottaa osaa seuraelämään."

Uuden klubin myötä muuttuivat tavat jonkin verran.

Tuli enemmän sääntöjä tilojen käyttäjille ja ruokailuun ns. jonolounas. Kun vanha klubi oli ensisijaisesti henkilökunnan tilaa, muodostui Koskelasta selvemmin yhtiön edustustila.

Alkuvuosina Koskelassa yritettiin vaalia perinteitä. Pikkuhiljaa tyyli kuitenkin muuttui: aikaa ryhdyttiin viettämään enemmän kotosalla, klubitoiminnoiksi jäivät vain suuremmat juhlit, kirjasto sekä englannin kielen kerho. Biljardivälineetkin ovat edelleen käytössä, mutta vähemmän kuin ennen.

Lennart Gräsbeck ounastelee, että ennen ihmisillä oli enemmän aikaa toisille ihmisille; siinä yksi klubin muuttumisen syy.

"Myös yhtiön pitäisi nyt tehdä jotain klubin toiminnan virkistämiseksi. Kustannuksetkin olisivat mielestäni perusteltuja, mikäli niiden avulla voitaisiin lisätä ihmisten kanssakäymistä", sanoo Lennart Gräsbeck, joka klubin puheenjohtajana ollessaan vaikutti omalla tavallaan jäsenmäärän kasvattamiseen. Tuolloin nimitäin muutettiin sääntöjä siten, että jäseniksi voivat päästä kaikki yhtiön toimihenkilöt.

Virkamiesklubi 75-vuotias

Hyvän hengen edelleen klubilla

Kymin Osakeyhtiön Virkamiesklubi — Kymmene Aktiebolags Tjänstemannaklubb vietti marraskuun puolessa välissä perinteisen vuosijuhlansa yhteydessä klubin 75-vuotisjuhlaa.

Klubin syntyhistoria on sikäli poikkeuksellinen, että ensin otettiin käyttöön klubirakennus ja vasta sen jälkeen ryhdyttiin miettimään klubin sääntöjä ja toimintamuotoja.

Vuonna 1910 Kymiyhtiö alkoi päästä jaloilleen edellisvuosien taloudellisista vaikeuksista ja yhtiö ryhtyi laajentamaan toimintaansa. Tarvittiin lisää virkamiehiä ja silloisen toimitusjohtajan Gösta Serlachiuksen myötävaikutuksella syntyi virkamiesklubi.

Sen toimipaikaksi vapautui sopivasti kauppias Thurre Lindbladin käytössä ollut puoti ja kauppiaan asunto. Nykyisen Kinnaksen portin lähituntumassa sijainnut rakennus

kunnostettiin klubihuoneistoksi ja otettiin virallisesti käyttöön 19. marraskuuta 1910.

Piano ja kirjasto alkuhankintoja

Samana syksynä laati konttoripäällikkö Julius Polinin johdolla työskennellyt komitea sääntöehdotukset. Toimitusjohtaja Serlachius hyväksyi ne tammikuussa 1911. Klubin ensimmäisiä hankintoja olivat piano sekä oma kirjasto, jonka perustaksi useat virkailijaperheet lahjoittivat vanhoja romaneja. Pianoa varten jouduttiin perustamaan 'osakeyhtiö'. Sen 120 osaketta myytiin kymmenen markan kappalehintaan nopeasti loppuun.

Virkailijakunnan laajennuttua 1910-luvulla kävi klubihuoneisto pieneksi. Vuonna 1916 rakennus uu-

sittiin ja laajennettiin kaksikerroksiseksi. Tässä asuissaan se palveli yhtiötä ja klubin juhla- ja kerhohuoneistona sekä ruoka- ja majoituspaikkana aina vuoteen 1958, jolloin se jäi puristukseen tehdaslaajennusten keskelle ja jouduttiin purkamaan.

Rakennus oli tunnetun arkkitehdin Selim A. Lindqvistin käsialaa. Samana vuonna kuin klubirakennusta laajennettiin valmistui myös Voikkaalle Lindqvistin piirtämä klubirakennus. Tämä rakennus on edelleen alkuperäisessä käytössään.

Koskelasta uudet ja väljät tilat

Virkamiesklubin muuttaessa Koskelan tiloihin sen käyttöön varattiin koko toinen kerros. Sittemmin klubi on joutunut luopumaan osittain kerhotiloistaan, mutta esim. kirjasto toimii edelleen Koskelassa.

Arkkitehti Selim A. Lindqvistin suunnittelema vanha kaupparakennus toimi klubina vuosina 1910—1958. Rakennus sijaitsi Kymintehtaan alueella, nykyisen Kinnaksen portin tuntumassa. Pikkukuvassa vasemmalla klubin kevätkarnevaalit ja oikealla virkailijoiden edelleen käytössä.

n luominen n perusajatuksena

Vaikka klubin jäsenmäärä ja toimintamuodot ovat tuntuvasti vähentyneet verrattuna parhaisiin vuosiin, on virkamiesklubin toiminnan tarkoitus säilynyt alkuperäisenä. Klubi pyrkii luomaan hyvän hengen toimihenkilöiden piiriin.

Tärkeällä sijalla klubin ohjelmassa onkin virkistykseen tarjoaminen jäsenille. Alkuvuosista lähtien on järjestetty säännöllisesti vuosijuhla sekä eräitä muita juhlatilaisuuksia, joiden pohjalta klubille on muodostunut pysyväinen, mutta nykypäivänä varsin harvinaislaatuinen juhlatraditio.

Vireä harrastustoiminta juhlien vastapainona

Juhlatilaisuuksien vastapainona useat harrastusalat, kuten tennis, bridge, biljardi, filatelia ja kielikerhot ovat olleet ja ovat edelleen-

Mankalan komeat kosket Iitissä olivat aikoinaan suosittu retkeilykohde. Klubin nuoret herrat Virran lossilla joskus 1910-luvulla.

kin suosittuja. Klubin toiminnan kenties aktiivisin aika oli 1920- ja 1930-luvuilla, jolloin klubin yhteydessä toimi mm. keskustelukerho ja konserttitakuuyhdistys.

Yhdistyksen antaman tuen turvin useat huomattavat kotimaiset sekä ulkomaiset taiteilijat ja kuorot pitivät Kuusankoskella konsertteja ja teatteriseurueet antoivat vierailunäytäntöjä.

Myöhempinä vuosina klubin jäsenet ovat puolestaan tehneet ahkerasti teatteri- ja konserttimatkoja lähikäynteihin.

Erityinen vireyden osoitus oli klubin oma lehti 'Brukstutan', joka alkoi epä-säännöllisesti ilmestyä v. 1921 ja lopetti v. 1929 toimintansa ilmestymällä viimeisenä vuotenaan peräti kerran kuussa.

Vuosijuhla perinteiseen tapaan

Merkkivuotensa kunniaksi klubi kokosi Koskelaan toimintaansa esittelevän valokuva- ja dokumenttinäyttelyn. Perinteikäs vuosijuhla, johon osallistui 160 juhlapukuihin sonnustautunutta kymiläistä vieraiheen, pidettiin Koskelassa 16. marraskuuta.

Juhlan alkajaisiksi klubin nykyinen puheenjohtaja Håkan Romantschuk ja varapuheenjohtaja Bjarne Nygård kutsuivat klubin kunniajäseneksi johtajatar Paula Lehtovirran. Hän vastasi molempien klubien toiminnasta runsaan kahden vuosikymmenen ajan.

Vuosijuhlan ohjelmaan sisältyi lisäksi rva Sirkka Sundroosin pakina klubin menneiltä vuosilta sekä soitun lauluduo Jaskan ja Peskan mukaansatempaava viisutuokio.

Sisko Niilo-Rämä painottaa hyvien raaka-aineiden merkitystä ruoanvalmistuksessa.

Keittiöhenkilökunta — tärkeä taustavoima

Takavuosien klubitoimintaan liittyi nykyistä enemmän hyvää ja runsas ruokatarjoilu. Yksi juhla- ja päivittäisten aterioiden "kulinariistisista" taustavoimista oli viime vuonna Voikkaan klubin emännän toimesta eläkkeelle jäänyt Sisko Niilo-Rämä.

Hän sai ensikosketuksensa kuusankoskelaisuuteen 1940-luvun puolivälissä, jolloin hän tuli emännöitsijäksi Voikkaan tehtaan isännöitsijä Trygve Wiklundin perheeseen. Omien lapsien hoito vei Sisko Niilo-Rämän pois työelämästä 50-luvun alkuun asti, sitten hän lyhyen aikaa Kouvolan Kartanossa työskennellyään tuli pääkeittäjäksi "vanhalle" klubille Kymintehtaalle. Emäntänä toimi tuolloin Maija Piispa ja hovimestarina Sven Böhling.

Tuolloin klubilla työskentelevät olivat Kauppa-Osakeyhtiön alaisia, myös tavaran välitti samainen Kymen tytäryhtiö.

Päällimmäisenä erona nykyiseen keittiökäytäntöön oli se, että lähes kaikki valmistettiin itse.

"Valmistimme klubilla jäätelötkin itse. Jäädystä tapahtui suolalla ja jäällä. Tekemisessä tarvittiin erityiset jäätelömyllyt — valitettavasti ne taisivat mennä kaatopaikalle siinä yhteydessä, kun siirryttiin Koskelaan", kertoo Sisko Niilo-Rämä. Myllyjen vääntämisessä tarvittiin joskus myös laitosmiehen apua.

"Itse tehtiin suolalihat, kinkut ja suolattiin kielet. Ankeriaita savustettiin ja valmistettiin myös muussa muodossa, lohta savustettiin, keitettiin ja hyytelöitiin. Tehtiin myös vasikan- ja sianlihakäärileitä ja laitettiin lintuja."

Broilereita tuolloin ei tunnettu, pieniä kananpoikia tosin käytettiin ruoaksi.

Kanat tuotiin klubille höyhenineen päivineen.

Suola säilytti mm. kurkkuja ja papuja sekä pinaattia, umpioimalla saatiin säilymään mm. kukkakaalit. Siinäpä oli sekin luonnollisesti omin reseptein tehtyä.

Jokapäiväiset lounaat ja päivälliset olivat Sisko Niilo-Rämän muistaman mukaan hyvin tavallista kotiruokaa. Sunnuntaisin saatiin tarjota hienompaa, kuten "rospihviä" eli paah-tpaistia, kalamurekkeita tms.

Asiakkaalle ja liiketuttaville sen sijaan tarjottiin kansainvälisempi "menu".

Vuosijuhlissa aluksi myös lämminruoka

Emäntä Sisko Niilo-Rämä muistelee, että alkuaikoina klubin vuosijuhlan ruokalistaan kuului myös lämminruoka, viime vuosina sitä ei ole nautittu.

"Silli naturell, lasimestarin silli ja venäläinen silli on kuulunut pöytään aina, sen sijaan viinisilli ja myös sinappisilli tulivat myöhemmin."

"Alusta alkaen kalat ovat olleet pöydän toisella ja lihat toisella puolella sekä salaattit keskellä valtavissa kulhoissa."

"Lohi savustettuna, keitettynä, hyytelöitynä ja graavina on pitkään kuulunut vuosijuhlan ruokalistaan, samoin kuin kuha keitettynä ja hyytelöitynä. Maderullat olivat pitkään tarjolla ja nahkiaisit kuuluvat edelleenkin vuosijuhlaruokiin."

"Yhteen aikaan tarjottiin myös suolattua siikaa. Nahkiaisille tehtiin sinappikas-tike, savustetulle kalalle tehtiin usein majoneesikas-tike, joka maustettiin kalaa vas-

Illanistujaiset 1920-luvun jälkipuoliskolla. Kuvissa näkyvät tuolit ovat edessä Koskelan ruokasalissa.

Puheenjohtaja Håkan Romantschukin hellien halausten myötä johtajatar Paula Lehtovirta kutsuttiin klubin kunniajäseneksi. Onnitteluvuoroaan odottelemassa varapuheenjohtaja Bjarne Nygård.

Koskelassa järjestetyn vuosijuhlan yhteyteen oli koottu valokuva- ja dokumenttinäyttely klubin 75-vuotiselta taipaleelta.

Jatkuu sivulla 6.

Teollisuuden Voima Oy:

Ydinjätehuollon suunnitelmat perustuvat tunnettuun tekniikkaan

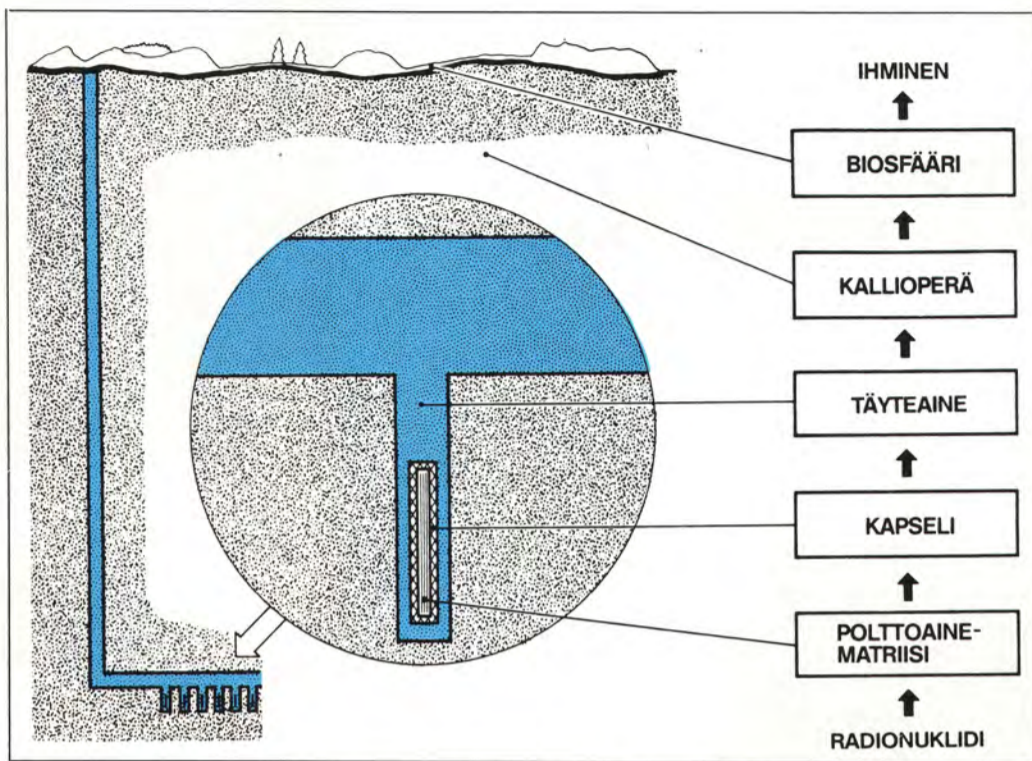
Tarvitsemme sähköä joka päivän elämämme sujumiseen. Mitä mukavammin haluamme elää, sitä enemmän sähköä tarvitsemme. Kasva-va sähköntuotanto rasittaa kuitenkin ympäristöämme.

Suomessa viime vuonna kulutetusta sähköstä tuottivat Teollisuuden Voiman (TVO:n) Olkiluodon ydinvoimalaitokset 23 %. Ydinvoimalaitos ei saastuta ympäristöään päästöillä. Sen sijaan keskustelujen kohteeksi on noussut laitosten käytön aikana syntyvät radioaktiiviset jätteet. Peruslähtökohtana on, että ydinenergian tuottajana TVO huolehtii ydinjätteistään. Ydinjätehuoltoon kuuluvat jätteiden käsittely, varastointi ja loppusijoitus.

Ydinjätehuolto rakentuu kolmen keskeisen periaatteen varaan: Ydinjätteet tulee niiden käsittelyn jokaisessa vaiheessa eristää ympäristöstä luonnosta. Toiseksi ydinjätehuollon ratkaisun tulee olla sellainen, ettei se jätä tuleville sukupolville valvonta- tai huolehtimisvelvollisuutta. Kolmanneksi ydinjätehuollon kustannukset kerätään jo nyt sähkön hinnassa.

Ydinenergialla tuotetun sähkön sivutuotteena syntyvät radioaktiiviset jätteet jaetaan korkea-aktiivisiin sekä matala- ja keskiaktiivisiin jätteisiin. Matala- ja keskiaktiivisia jätteitä ovat ydinvoimalan käytön yhteydessä syntyvät voimalaitosjätteet sekä voimalaitoksen käytöstäpoiston yhteydessä syntyvät purkujätteet.

Matala- ja keskiaktiiviset jätteet pakataan tynnyreihin ja varastoidaan voimalaitosalueella odottamaan loppusijoitusta. Lopullisen sijoituspaikkansa jätteet saavat Olkiluodon kallioperään 50–100 metrin syvyyteen

Teollisuuden Voiman tekemien suunnitelmien mukaan käytetty polttoaine sijoitetaan 50 metrin syvyyteen kallioperään. Loppusijoituksen turvallisuus varmistetaan moninkertaisen eristyksen avulla. Jos jonkin eristävän tekijän teho heikkenee, estävät jäljelle jääneet yhä tehokkaasti radioaktiivisten aineiden kulkeutumisen ihmisen elinympäristöön.

rakennettavassa loppusijoitustilassa.

Käytetty polttoaine varastoidaan Olkiluodossa...

Korkea-aktiivista jätettä sisältävän käytetyn polttoaineen säteily on suurimmitään heti reaktoriltaasta varastoalastaan siirtämisen jälkeen. Varastoalaiden vesi jäädyttää polttoainetta ja eristää tai vaimentaa siitä lähtevän säteilyn. Polttoaineen aktiivisuus pienenee nopeasti.

Tuotetun sähköenergian määrään nähden kertyy

ydinvoimalasta jätteitä vähän. Teollisuuden Voiman Olkiluodon kaksi ydinreaktoria tuottavat 30 vuoden aikana 1 270 tonnia käytettyä polttoainetta. Samaa aikaa on sähkön tuotannoksi arvioitu 265 TWh, mikä on yli viisi kertaa Suomen nykyinen vuosittainen kulutus.

Tällä hetkellä kaikki Olkiluodon voimaloissa syntynyt käytetty polttoaine säilytetään reaktorihallien varastoalustoissa. Tilaa näissä alustoissa on noin kahdeksan vuoden aikana syntyvälle polttoaineelle. Erillinen välivarasto, KPA-VARASTO, valmistuu voimalaitosalueelle vuoden 1987 lop-

puun mennessä. Välivarastointia jatketaan nykyisten suunnitelmien mukaan 40 vuotta, minä aikana jätteiden säteily vähenee 1/1000 alkuperäisestä.

Välivarastoinnin jälkeen käytetty polttoaine voidaan kapseloida ja loppusijoittaa sellaisenaan tai lähettää ulkomaille jälleenkäsiteltäväksi.

ja eristetään lopullisesti kallioperään

Käytetty polttoaine kuljetetaan välivarastosta lop-

Ydinvoimalasta suuri osa Kymin sähköstä

"Neljännes Kymin sähköenergian tarpeesta hankittiin osakkuusyhtiöltä, pääasiassa Teollisuuden Voima Oy:n ydinvoimalaitoksilta Olkiluodosta", siteeraa Kymin voimapäällikkö Ossi Koskipuro yhtiön viime vuoden vuosikertomusta. Ilman ydinvoimaa jouduttaisiin tehtaiden energiahuollossa toisin sanoen huomattaviin vaikeuksiin.

Ossi Koskipuro toteaa ydinvoiman soveltuvan hyvin juuri paperinvalmistuksen tapaiseen, kolmessa vuorossa toimivaan prosessiteollisuuteen. Hyvä soveltuvuus johtuu siitä, että ydinvoimalaitokselta saadaan energiaa "jatkuvasti ja tasaisesti".

"Ydinvoiman edullisuus perustuu juuri tasaiseen, jatkuvaan käyntiin", huomauttaa voimapäällikkö ja lisää ydinvoimalaitoksen

Ossi Koskipuro

osoittautuneen hyvin luotettavaksi sähköenergian toimittajaksi.

"Sen lisäksi on myös hintavertailuissa osoitettu, että se on taloudellisin tapa tehdä sähköä", sanoo Koskipuro.

sijoituspaikan kapselointilaitokseen vankooissa kuljetussäiliöissä. Siellä polttoaine siirretään paksuseinäiseen kuparikapseliin, joka vielä täytetään lyijyllä.

Loppusijoitustunnelit ovat 500 metrin syvyydessä kiinteässä kallioperässä. Kapselit sijoitetaan tunnelin pohjiin porattuihin mataliin sijoitusreikiin. Paikalleen asetettu kapseli eristetään vielä ympäröivästä kalliosta luonnon savella, joka kostuessaan paisuu ja muodostaa vettä huonosti läpäisevän kerroksen kapselin ympärille. Sijoittamisen loputtua tunnelit ja kuilut maanpinnalle suljetaan täytesoralla.

Loppusijoitettu polttoainekapseli joutuu vuositu- hiansien aikana lopulta pohjaveden kulutuksen koh- teeksi. Alkaa hidaskäynnin. Tutkimusten mu-

kaan kuparikapseli suojaa polttoainetta kaikissa tapauksissa vähintään miljoonan vuoden ajan. Tuona aikana polttoaineen aktiivisuus laskee luonnon uraanin tasolle.

Kapselissa kiinteässä muodossa oleva käytetty polttoaine liukenee pohjaveteen hyvin huonosti, huonommin kuin esimerkiksi lasi. Radioaktiiviset aineet reagoivat kallioperän mineraalien kanssa ja tarttuvat kiinni mineraaleihin. Siten vain osa kaikkein pitkäikäisimmistä radioaktiivisista aineista voi päästä ihmisen elinympäristöön. Kaikesta tästä on tehty perusteellinen turvallisuusanalyysi, joka osoittaa, että epäedullisimmassakaan tapauksissa ihmiseen kohdistuva säteilyannos ei ylitä luonnon aiheuttamaa annosta.

Jatkoa sivulta 5.

Keittiöhenkilökunta...

taavasti. Myös muikunmäti oli vuosijuhlissa 'ehdoton asia'."

"Johtajatar Paula Lehtovirran tultua taloon vuosijuhlaruokien lajitelma vielä monipuolistui", sanoo Sisko Niilo-Rämä.

Vuosikausia on vuosijuhlapöydän kuvaan kuulunut monipuolinen juustovalikoima sekä valtavat hedelmäkulhot.

Monipuolisessa ruokavaliokimassa "kausiruokia" olivat mm. mateenmäti ja muikunmäti. Hirvipaisti oli syksyn ruoka: puolikas hirveä saatettiin pilkkoa ja valmistaa siitä satulaa, paistia, lihapullia sekä kääryleitä.

Rapuaika oli luonnollisesti kiireistä aikaa klubilla: rapusumput olivat Kymijoessa lähellä nykyistä pääporttia. Sieltä ne kuljetettiin kärryillä klubille.

"Se, kun keitettiin tuhat rapua päivässä, oli kovaa touhua. Ihan polvissa tuntui heikolta, kun niitä laitto

elävänä kattilaan. Siihenkin myöhemmin tottui", sanoo Sisko Niilo-Rämä.

Vanhalta klubilta tilattiin ruokaa myös koteihin, ammatti-ihmiset laittoivat virkailijoille myös kotipäivällisiä.

Ruoka-asioissa yleensä luotettiin klubin väen makuun. Joskus asiakkaat pyysivät esittämään ateriovaihtoehtoja, jotkut toivoivat tiettyä ruokalajia, suoranaisia määräyksiä ruoasta tuli harvoin.

"Hyvin tultiin toimeen klubilaisten kanssa. Jos sanomista joskus oli, se tuotiin selvästi esiin", kiittelee Sisko Niilo-Rämä. Hänen mieleensä ovat vanhan klubin ajoilta jääneet erityisesti metsäneuvos Bützov ja tuomari Räihä.

Vanhan klubin keittiössä tehtiin herkuja, mutta työpaikkana se oli hankala. Tuuletusta ei ollut ja kun se talvipakkasella hoidettiin

oven kautta, uhkasi reumatismi monia.

Kun siirryttiin Koskelaan, ei tarvinnut enää rahdata jättä kellariin. Asiallisten kylmätilojen lisäksi saatiin koneistusta ruoanvalmistukseen ja astioiden pesuun ja siistit ravintolatilat — mutta menetettiin kodikkudessa.

Sisko Niilo-Rämä oli pääkeittäjänä Koskelassa muutaman vuoden, hänen aikanaan siirryttiin annoksina tarjottuun lämpimään ruokaan. Jälkiruoasta luovuttiin ja tilalle tuli kahvi.

Vuonna 1965 siirtyi Sisko Niilo-Rämä emännäksi Voikkaan klubille. Lounasvieraita siellä oli aluksi vain kolmisenkymmentä päivittäin, kasvaen sitten 70–80:een.

Voikkaalla klubitoiminta oli hiljaisempaa: kirjasto-huoneessa käytiin lukemassa lehtiä, bridgekerho kokoontui silloin tällöin samoin kuin rouvien ompeluseurakin.

Kuusankosken Sähkämiehet os. 74:n syyskokouksessa 12.11. Kuusankoski-talossa valittiin osaston puheenjohtajaksi edelleen Olavi Simonen. Sihteeriksi tuli Juhani Littman ja taloudenhoitajaksi Jaakko Lehto. Kokouksessa hyväksyttiin toiminta- ja taloussuunnitelma.

Toimikuntaan valittiin seuraavat jäsenet: Arvo Honkanen (varalle Kari Johansson), Raimo Kiviaho (Taisto Holopainen), Tapani Brandtelli (Kari Tiitinen), Matti Puustinen (Antero Toivonen), Ari Laari (Pekka Salminen), Esa Karhu (Alpo Laaksonen), Pekka Tuomi (Pentti Ahonen) ja Heikki Juslin (Petri Lindqvist).

Tilintarkastajiksi valittiin Tuure Ainikkamäki (varalle Kari Palmumaa) ja Eino Koskinen (Matti Karlsson).

Opintosihteeriksi tuli Tapani Brandtelli ja jaoston jäseniksi Pentti Ahonen, Jukka Simpura ja Esa Karhu.

Vapaa-aikajaoston puheenjohtajaksi valittiin Heikki Juslin ja jäseniksi Tapani Brandtelli, Erkki Salminen, Ossi Laaksonen, Ari Laari, Hannu Rihu ja Jaakko Lehto.

Kuusankosken Sähkämiehet

Olavi Simonen jatkaa puheenjohtajana

Piiritoimikuntaan asetettiin ehdolle Pentti Ahonen (varalle Jukka Hyvönen). Piirikokousedustajiksi valittiin Arvo Honkanen (Jaakko Lehto), Juhani Littman (Taisto Holopainen) ja Olavi Simonen (Eino Koskinen).

Voikkaan yt-neuvottelukuntaan varsinaiseksi jäseneksi valittiin Pekka Tuomi ja varalle Jaakko Lehto.

Aloitetoimikuntaan Kymin voimaosastolle valittiin Taisto Holopainen (Jussi Ström), Kuusanniemen sähköosastolle Pentti Lakimo (Teemu Kajander), Kymin sähköosastolle Jukka Simponen (Reijo Sundström) ja hallintoon varajäseneksi Arvo Honkanen.

Työsuojelun keskustelutoimikuntaan valittiin Arvo Honkanen ja varalle Erkki Salminen sekä Kymin sähkökorjaamon työsuojelutoimikuntaan Raimo Suomi-

nen, Kymin mittarikorjaamon Antero Toivonen, Voikkaan sähkökorjaamon Erkki Toivanen, Voikkaan mittarikorjaamon Pekka Tuomi ja Kuusanniemen sähkökorjaamon työsuojelutoimikuntaan Alpo Laaksonen.

Työsuojeluasiamieheksi Kymin sähkökorjaamolle valittiin Raimo Suominen, Kni sähkökorjaamolle Alpo Laaksonen ja Vo sähkökorjaamolle Erkki Toivanen, Ky mittarikorjaamolle Antero Toivonen, Kni mittarikorjaamolle Hannu Harlin, Vo mittarikorjaamolle Pekka Tuomi, PK 7-8 säätö- ja sähkökorjaamolle Pekka Salminen, Vo höyrylle Antti Leiniö, Vo kuorimolle Jaakko Lehto, Vo voimalle Heikki Juslin, Vo voiman kunnossapitoon Jouko Vierula, Ky voimalle Erkki Salminen, Ky voiman kunnossapitoon Toivo Karppanen ja Keltin voimalaitokselle Ismo Rihu.

Merkkipäiviä

Pentti Nokelainen

Höyryvoimalaitospäällikkö Pentti Nokelainen Kuusanniemen höyryvoimalaitoksesta täyttää 50 vuotta 19.12. Hän on syntynyt Viipurissa.

Pentti Nokelainen tuli yhtiön palvelukseen vuonna 1956 Kymin sulfiittisellutehtaalle, missä hän työskenteli erilaisissa tehtävissä ennen opintojensa aloittamista Tampereen teknillisessä oppilaitoksessa. Insinööriksi Nokelainen valmistui vuonna 1963, minkä jälkeen hän tuli vuoromestariksi Kymin sulfiittisellutehtaalle. Vuonna 1964 hänet nimitettiin käyttöinsinööriksi Kuusanniemen sulfaattisellutehtaalle ja vuonna 1970 teknillisen johtajan apulaiseksi, mitä tehtävää hän hoiti vuoteen 1972 asti. Vuosina 1973—75 hän toimi käyttöpäällikkönä ja vuosina 1976—83 isännöitsijän apulaisena. Nykyiseen tehtäväänsä, Kymin ja Kuusanniemen höyryvoimalaitosten päälliköksi hänet nimitettiin vuonna 1984. Vuosina 1978—79 Nokelainen oli mukana Jari-projektissa Brasiliassa KK-ryhmän (Kymi-Kaukas) voimalaitosasian-tuntijana.

Pentti Nokelainen on osallistunut Lions-toimintaan vuodesta 1971 lähtien. Lions Club Kuusankosken presidenttinä hän on toiminut vuodet 1984—85.

Nuoruusvuosinaan Nokelainen harrasti aktiivisesti urheilua, erikoisesti jalka- ja jääpalloa. Myöhemmin ovat palloilulajeista mieluisimmiksi tulleet keilailu, biljardi ja tennis. Sotilasarvoltaan hän on vänrikki.

A4-valmistaja Seija Jantunen arkkisalista täyttää 50 vuotta 14.12. Hän on syntynyt Juvalla.

Seija Jantunen tuli Kymin maatalousosastolle kesätyöntekijäksi vuonna 1959. Vuonna 1969 hän tuli siivojaksi Kymin paperitehtaalle jouduttuaan kolmelapsisen perheen päähuoltajaksi. Nykyiseen toimeensa hän siirtyi vuonna 1983 toimittuaan erilaisissa tehtävissä Kymin paperitehtaalla ja rakennusosastolla.

Avustuskassa tiedottaa

Tilapäisen työajan muutoksen ja joulun jälkeiset työjärjestelyt huomioon ottaen kuluvan vuoden aikataulun mukainen viimeinen avustusten jättöpäivä, perjantai 27.12., joudutaan siirtämään viikkoa aikaisemmaksi eli perjantaihin, 20.12.

Lisäksi ilmoitetaan, että Avustuskassan toimisto on avoinna normaalisti ma 23.12. eli klo 8—16.

Henkilöuutiset

Kymi-ryhmä

Kuusanniemen sellutehdas

Markku Laaksonen

Ins. Markku Laaksonen, 31, on 1.11. alkaen nimitetty Kuusanniemen sellutehtaan johtajan apulaiseksi. Hän on aikaisemmin toiminut sellutehtaan puunkäsittelyn päällikkönä.

Jukka Örmälä

Dipl.ins. Jukka Örmälä, 28, on 1.11. tullut yhtiön palvelukseen Kuusanniemen sellutehtaan puunkäsittelyn päälliköksi. Hän on aiemmin työskennellyt tutkimus-

insinöörinä Valtion Teknillisessä Tutkimuslaitoksessa.

Talous

Merkonomi Tiina Huuhko on 1.9. alkaen nimitetty reskontranhoidtajaksi talousosastolle.

Merkantti Kirsti Hokkanen on 7.11. siirtynyt eläkeasiainvirkailijaksi eläkeosastolle.

Tehdaspalvelu

Voikkaan tehdaspalokunnassa on 1.11. tehty seuraavat nimitykset:

I:sen joukkueen johtajaksi Jarmo Kontkanen, III:nen joukkueen varajohtajaksi Pentti Heimonen, I:sen joukkueen ryhmäjohtajaksi Risto Joutjärvi ja IV:nen joukkueen ryhmäjohtajaksi Juha Kujala.

Strömberg-ryhmä

Strömberg-ryhmän tulosyksikössä Högfors Lämmonsirmit ja Kattilat on tehty seuraavat nimitykset: LVI-tuotteiden markkinointipäälliköksi on nimitetty ins. Olavi Toivonen.

Teollisuustuotteiden markkinointipäälliköksi on nimitetty dipl.ins. Erkki Salminen.

Kehityspäälliköksi on nimitetty dipl.ins. Timo Väli-Torala.

Laatupäälliköksi on nimitetty dipl.ins. Antero Lahti.

Tulosityksikössä Santasalo Vaihteet on laskentapäälliköksi nimitetty kauppat. maist. Nils Snäre.

Oikaisu

Viime lehdessämme mainittiin virheellisesti, että Kymi-Strömberg Oy:n ranskalaisen tukkuliikkeen toimitusjohtajaksi on nimitetty Christian Mas du Puy. Hän työskentelee kuitenkin toimitusjohtajan apulaisena ja Papemalin toimitusjohtajana o.t.o. jatkaa Kymme-Star S.A.R.L:n toimitusjohtaja Carl Forssell. Pahoittelemme virheen aiheuttamaa sekaannusta.

Teollisuustoimihenkilöt juhliivat Kuusankoskella

Kuusankosken Teollisuustoimihenkilöt ry:n toiminnan aloittamisesta on tänä vuonna kulunut 40 vuotta. Merkkivuotta juhlittiin 17.11. uudessa Kuusankoskitalossa.

Suomen Teollisuustoimihenkilöiden Liiton ensimmäinen varapuheenjohtaja Heli Iso-Markku välitti juhlivalle yhdistykselle liiton tervehdyksen ja onnittelet. Tervehdys sanat lausui juhlijan yhdistyksen puheenjohtaja Satu Silvonon ja historiasta kertoili Leena Oksman.

Heli Iso-Markku kertoi Suomen Teollisuustoimihenkilöiden Liiton keskusjärjestön, TVK:n, valtuuston lokakuussa pitämästä kokouksesta, jossa annettiin yksimielinen tulopoliittinen kannanotto.

”TVK:n tavoitteena on tulopoliittinen kokonaisrat-

kaisu, joka ulottuu vuoden 1987 loppuun. Tavoitteiksi on asetettu inflaation hidastaminen, työllisyyden turvaaminen, työelämän laadullinen parantaminen ja lapsiperheiden aseman parantaminen.”

Hän painotti myös koulutuksen tärkeyttä teollisuustoimihenkilöille, erityisesti sen lisäämistä.

Jäseniä myös yhtiön ulkopuolelta

Kuusankosken Teollisuustoimihenkilöiden perustava vuosikokous pidettiin vuonna 1946. Voikkaan mestarikerholla pidetyssä kokouksessa oli 22 jäsentä. Yhdistys sai silloin nimekseen Kuusankosken Teollisuusvirkailijat, jäseninä oli konttoristeja, virkailijoita, kirjureita ja varastohenkilökuntaa. Puheenjohtajaksi valittiin Aku

Vidgren Voikkaan tehtaalta.

Vuonna 1953 yhdistyksen sääntöjä uusittiin ja nimi muutettiin Kuusankosken Teollisuustoimihenkilöt ry:ksi.

Vuonna 1957 yhdistykseen liittyi teollisuusvartioryhmä, joka kuitenkin kahdeksan vuotta myöhemmin erosi. 1970-luvun alussa tapahtui kiistoja aiheuttanut laboranttien liittyminen ja myöhempi eroaminen yhdistyksestä. 1970-luvun puolivälissä yhdistykseen otettiin jäseniä myös muilta työpaikoilta.

Työpaikkatoiminnan tehostamiseksi perustettiin vuonna 1974 Kymintehtaan, Kuusanniemen ja Voikkaan työpaikkaosastot.

Yhdistykseen kuuluu nykyisin 257 jäsentä, joista Kymi-Strömbergin ulkopuolelta on 85 jäsentä.

Kiitokset

Sydämelliset kiitokseni klooritehtaan henkilökunnalle saamistani lahjoista.

Sirkka Helin

Parhaimmat kiitokseni kaikille minua muistaneille.

Hellä Harlin

Sydämellinen kiitos teille kaikille, jotka muistitte minua jäädessäni pois työelämästä.

Anja Pessa

Parhaimmat kiitokset selulaisille muistamisesta.

Pentti Mäkelä

Paljon kiitoksia.

Mauno Ripattila

Parhaimmat kiitokset kuljetuksen ja kloorin työnjohdolle ja työtovereille muistamisesta jäädessäni pois työelämästä.

Lauri Savolainen

Kuusaalaisille

Eläkeläisten joulujuhlat

Eläkeläisille järjestetään joulujuhla Voikkaan seuratalossa tiistaina 10.12. ja keskiviikkona 11.12. klo 13 sekä Koskelassa tiistaina 10.12., keskiviikkona 11.12. ja torstaina 12.12. klo 17. Eläkeläisille lähetetään henkilökohtainen kutsu.

Juhlakutsun saavat ennen v. 1978 eläkkeelle jääneet 20 palvelusvuoden perusteella ja vuodesta 1978 eläkkeelle siirtyneet 25 palvelusvuoden perusteella.

Paperin jakelu eläkeläisille

Paperia jaetaan eläkeläisille henkilöstöpalvelun Ky-

min ja Voikkaan toimistossa 2.12.—4.12. toimistoaikoina klo 8—12 ja 13—16.30. Paperin saantiin ovat oikeutettuja 20 vuotta yhtiötä palvelleet eläkeläiset ja heidän leskensä.

Naisten kerhotoimintaa

Akanat viettävät pikkujoulua Toimelassa ke 4.12. klo 19. Nimetön paketti mukaan.

Vilhelmiinon pikkujoulua vietetään Voikkaan seuratalossa ti 3.12. klo 19.

Ykkösten pikkujoulu on Toimelassa ti 3.12. klo 16. Kerho tekee teatteriretken Kotkaan 28.12. Auto lähtee klo 12 Lamminrannasta.

Kakkosten pikkujoulu vietetään Toimelassa ke 4.12. klo 19.

Järjestöt

Metalliliiton Kuusankosken os. 19

Sääntömääräinen syyskokous pidetään tiistaina joulukuun 10. päivänä klo 18.00 Kuusankoski-talon Mattila-kabinetissa.

Kokouksessa ovat esillä sääntöjen syyskokoukselle määräämät asiat. Kahvitarjoilu.

Toimikunta

Kuusankosken Sähkömiehet os. 74

Pikkujoulu pidetään ravintola Pippurissa lauantaina 7.12. klo 19.00. Lipuja saatavana Kuusanniemen, Voikkaan ja Kymin sähkön luottamusmiehiltä 30 mk/kpl.

Vapaa-aikajaosto

Paperiliiton Voikkaan os. 36

Pikkujoulujuhla Voikkaan seuratalossa 6.12.1985 alkaen klo 19.00. Osastomme sekä Kuusanniemen osasto 85:n jäsenperheet

Tervetuloa

Eläkepäiville

Tehdaspalvelu Viilaa ja Niilo Louko (44 palvelusvuotta).

Paperiteollisuus Merkkaja Matti Horppu (28).

Sahateollisuus Emäntä Anna Rönkkö (14), paperoija Helvi Kortelainen (10).

Jalostusteollisuus Merkkaja-pakkaaja Abraham Ylipaavalniemi (30).

Erämajoille!

Erämajavarauksia ajalle 30.12.1985 — 1.4.1986 voi tehdä 2.12. alkaen henkilöstöpalvelusta.

Hinnat ovat 1.1.1986 alkaen: viikonloppupaketti perjantai—sunnuntai 90 markkaa, perjantai—maanantai 120 markkaa sekä viikko 245 markkaa.

UUTIS KYMI

Päätoimittaja Reijo Virta puh. 2168 (suora 951-402 168)

Toimitussihteeri Kimmo Rekimies puh. 2169 (suora 951-402 169)

Toimituksen sihteeri Irma Niemi puh. 2173 (suora 951-402 173)

Valokuvaaja Tuomo Pitkänen puh. 951-45 068

Paperi: Kymin paperitehtaan KymArt Matta 100 g/m² ISSN 0358-416X

Toimitus Kymi-Strömberg Oy Kymi-ryhmä Tiedotusosasto Niementie 13 45700 Kuusankoski Puh.vaihde 951-402 111 Teleks 52211 kymco sf Telekopio 951-402 203

Kirjapaino Kouvolan Kirjapaino Katajajarjuntie 45720 Kuusankoski 2 Puh.vaihde 951-231 231

Lehden seuraava numero ilmestyy 18.12. Aineiston oltava toimituksessa 11.12. klo 16.30.

Neljättä miljoonatta sellutonna puretaan Nordland Papierin laiturissa. Toimitusta seuraavat satamatoiminnoista vastaava Peter Fischer (vas), materiaalitointojen päällikkö Paul Weissweiler ja ostaja Herman Joseph Krull.

Neljäs miljoonas sellu- tonni Nordland Papierille

Kuusanniemen sellutehtaalla valmistui 19. elokuuta neljäs miljoonas sellutonna, kuten Uutiskymi tuolloin kertoi. Mutta mitä juhlayksikölle tapahtui sen jälkeen, kun se lähetettiin maailmalle?

Tutkimme asiaa ja saimme selville, että yksikkö lähetettiin Kymin osakkuusyhtiölle, Nordland Papierille, Länsi-Saksaan. Sellu lastattiin Haminaan 2. syyskuuta ruotsalaiseen Tilia Gorthon-nimiseen kuivalastialukseen, joka kuljettaa sellua säännöllisesti Haminaan Bremenin.

Bremeniin alus saapui 6.9. ja sinisellä nauhalla koristeltu koivuselluysikkö siirrettiin lajitoimareidensa kanssa Annegret-nimiseen proomuun, joka kuljetti sellun Bremenin satamasta Weser- ja Hunte-jokia sekä Küstenkanavaa myöten Dörpeniin Nordland Papierin tehtaalle.

Annegretin lasti purettiin Nordland Papierin satamassa 11. syyskuuta ja 1 600 ki-

Nordland Papierin PK 1:n konemiehistö ja tekninen johto kolmannen miljoonannen paperitonin sisältävän tampurin edessä.

lon painoisesta selluysikköistä valmistettiin 120-grammaista puuvapaata offset-painopaperia tehtaalla PK 1:llä 26.9.

16 vuotta toiminut Nordland Papier on Kymin ja Kaukaan puoliksi omistama, Saksan Liittotasavallassa, Niedersachsenin osavaltiossa sijaitseva osakkuusyhtiö,

joka tuottaa kolmella paperikoneellaan vuosittain 350 000 tonnia puuvapaata kirjoitus- ja painopaperia.

Tehtaan tarvitsee ensi vuonna 230 000 tonnia sellua — 60 000 tonnia mäntysellua ja 170 000 tonnia koivusellua, jonka molemmat omistajat sille toimittavat. Suurimman osan sellusta kuljettaa Saksaan Tilia Gorthon.

Kuusanniemen sellutehtaalla Nordland Papier saa 29 000 tonnia koivu- ja 8 000 tonnia mäntysellua. Sunila toimittaa Dörpeniin 16 000 tonnia mäntymassaa ja Yhdysvalloissa sijaitseva Kymin osakkuusyhtiö Leaf River 11 000 koivu- ja 10 000 tonnia mäntysellua. Ruotsalaiselta Södra Skogsägarnalta tehdas saa 15 000 koivu- ja 3 000 tonnia mäntymassaa. Loput sellutarpeesta täyttää Kaukas.

Myös Nordland Papierilla saavutettiin tänä vuonna merkittävä virstanpylväs. Tehtaalla tuotettiin kolmas miljoonas tonni paperia.

Paperi ajettiin elokuun 13:ntenä päivänä Nordlandin viime vuonna uusitulla PK 1:llä. Laatu oli 100-grammaista puuvapaata julistepaperia.

Kolmannen miljoonan tonnin saavuttamiseen kului aikaa 16 vuotta. Ensimmäisen miljoonansa Nordland Papier sai valmiiksi elokuussa 1978 ja toinen miljoona tuotettiin kesäkuussa 1982.

Maanpuolustuskurssi kävi Kuusankoskella

Yli puolet 73:n valtakunnallisen maanpuolustuskurssin osanottajista tutustui 6.11. Kymin toimintaan Kuusankoskella. Retkensä yhteydessä kurssi kävi myös Haminan varuskunnassa ja perehtyi siellä erityisesti maavoimien reserviupseerikoulutukseen.

Kyseinen kurssi pidettiin v. 1978. Koulutukseen osallistuneet ovat sen jälkeen tutustuneet kerran pari vuodessa sekä maanpuolustuksellisiin että siviilikoheteisiin.

Kuusankoskella vierailleen arvovaltaiseen joukkoon kuuluivat mm. liikenneministeri **Matti Luttinen**, työvoimaministeri **Urpo Leppänen** ja kansanedustajat **Anna-Liisa Piipari** sekä **Heikki Perho**.

Vieraiden isäntänä toimi varatoimitusjohtaja **Heikki Kellokoski**. Kymin juhlasalissa pidetyn yhtiön yleisesittelyn lisäksi vieraille esiteltiin PK 8:aa ja arkkisalia Kuusanniemessä.

PK 8:n massiiviset mittasuhteet ja tehokas tuotanto puhuttivat kurssilaisia Kymin paperitehtaalla, vas:ltä hienopaperiyrityksen johtaja **Bjarne Nygård**, kansanedustaja **Anna-Liisa Piipari**, ministeri **Urpo Leppänen**, Helsingin yliopiston kansleri **Nils Oker-Blom**, varatoimitusjohtaja **Heikki Kellokoski** ja ministeri **Matti Luttinen**.

Jatkoa etusivulta

luvia luontojulisteita omassa Suomi-mainonnassaan.

Kultamitalin luovutti MEK:in edustajalle 27.11. Lontoossa järjestetyssä tilaisuudessa Walesin Prinsessa.

Pakettipellon on suunnitellut graafikko **Erik Bruun** ja kuvannut **Krister Katva**.

Painatus on tehty KymArt-taidepainopaperille Frenckellin Kirjapainossa. Palkittu juliste kuuluu Kymin tiedotusosaston tuottamaan Flora Fennica -sarjaan, joka käsittelee kaikkiaan yhdeksän erilaista aihetta. Sarjan julisteita on palkittu myös aikaisemmin kansainvälisissä kilpailuissa.

Ensiapua pöllölle

Viime numerossa Uutiskymi kertoi Kymi-ryhmän sisäisestä ensiapukoulutuksesta ja harjoituksista. Lokakuun 22. päivänä ensiapukykyjä jouduttiin kokeilemaan tositalanteessa, joskin autettava oli hieman erikoinen — pöllö, jonka atk-osaston lähetti **Hannele Sihvola** löysi räpistelemästä vaivalloisesti ammattikoulun pihalta.

Hannele Sihvola pyydysti linnun ja laittoi sen reitettyn pahvilaatikkoon, minkä jälkeen hän kutsui apuvoimia paikalle.

Sähkötekniikko **Lassi Kujalan** antaman ensiavun jäl-

keen voitiin todeta, että uhrin luut olivat ehjät. Täysikasvuiseksi helmipöllöksi tunnistettu lintu oli vain törmännyt johonkin ja rysäyksen jälkeen vielä poissa tolaltaan, minkä takia se päätettiin lähettää hoitoon **Anthony Bosleyn** lintuhoitolaan Heinolaan.

Niinpä auttajiansa hieman kylmäkiskoisesti suhtautunut pöllö pakattiin jo tutuksi käyneeseen pahvilaatikoon ja kiikutettiin matkahuoltoon, josta linja-auto vei sen Heinolaan.

Lintuhoitolasta kerrottiin, että potilaasta tulee vielä kunnan pöllö.

Työterveyskeskus 10 vuotta

15.11. tuli kuluneeksi 10 vuotta siitä, kun Kuusankosken uusi työterveyskeskus aloitti toimintansa. Yhteistyössä työterveyshenkilöstön ja käyttäjien kanssa suunnitellut tilat ovat osoittautuneet käyttökelpoisiksi ja viihtyisiksi niin henkilökunnalle kuin asiakkaillekin.

10 vuotta sitten valmistuneet tilat ovat mahdollistaneet toiminnan kehittämisen uusien ja yhä lisääntyvien tarpeiden pohjalta. Eniten uusista tiloista on ehkä hyötynyt kuntoutus ja kokonaan uutena toimintana talon valmistuessa tuli mukaan hammashuoltoyksikkö.

Vaikka työterveyskeskuk-

Työterveyskeskuksen henkilökunta ryhmäkuvassa.

sen vakinaisen henkilökunnan määrä on kuluneena 10-

vuotiskautena vähentynyt kolmella, on toimintaa voitu

monipuolistaa.

Vuonna 1978 aloitti toimintansa silloin maamme ensimmäinen työterveyspsykologi ja vuonna 1983 aloitettiin ortopedikonsultatio. Kevästä 1982 lähtien työterveyskeskuksessa on ollut käytössä reaaliajassa oleva ATK-järjestelmä, joka sisältää sekä työolosuhteettä potilastiedot.

10 vuoden aikana on työterveyskeskuksessa ollut yhteensä yli 400 000 erilaista potilaskäyntiä.

Juhlapäivää vietettiin "työn merkeissä", joskin merkkipäivän potilaat ja naapuriosastojen henkilöt kahvitettiin.